

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 421/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. Z., trvale bytom M., Bieloruská republika, prechodne bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. S. V., B., vo veci namietaného porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sža 8/2013 z 9. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. Z. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2013 doručená sťažnosť A. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sža 8/2013 z 9. apríla 2013

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Sťažovateľka dňa 28. 11. 2011 podala na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru P. ako prvostupňovému správneho orgánu žiadosť o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na účel podnikania podľa § 27 ods. 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov...

Rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č. PPZ-HCP-PO8-KP-1019-010/2011 zo dňa 30. 12. 2011, bola sťažovateľke zamietnutá žiadosť o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania... a súčasne bola sťažovateľke určená lehota na vycestovanie do 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľka dňa 28. 11. 2011 podala odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu...

Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície P... ako odvolací orgán rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO2-73-003/2012 zo dňa 12. 03. 2012 potvrdil prvostupňové rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru P. č. PPZ-HCP-PO8-KP-1019-010/2011 zo dňa 30. 12. 2011, ktorým sťažovateľke zamietol žiadosť o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania..., a súčasne ktorým sťažovateľke určil lehotu na vycestovanie do 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia v zmysle § 27 ods. 7.

Sťažovateľka dňa 12. 4. 2012 podala na Krajský súd v P., sp. zn. 11 Scud/5/2012, žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície P...

Krajský súd v P. uznesením zo dňa 25. 4. 2012, sp. zn. 11 Scud/5/2012, odložil vykonateľnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. PPZ-HCP-PO8-KP-1019-010/2011 zo dňa 30. 12. 2011 v spojení s rozhodnutím Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície P...

Krajský súd v P. rozsudkom zo dňa 21. 11. 2012, sp. zn. 11 Scud/5/2012, zrušil rozhodnutie žalovaného Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície P... č. PPZ-HCP-PO2-73-003/2012 zo dňa 12. 03. 2012...

Žalovaný... podal voči rozsudku Krajského súdu v P. dňa 11. 1. 2013 odvolanie.

Najvyšší súd..., sp. zn. 1 Sža/8/2013 dňa 9. 4. 2013 rozsudok Krajského súdu v P., sp. zn. 11 Scud/5/2012-108 zo dňa 21. 11. 2012 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 11 Scud/5/2012-127 zo dňa 15. 1. 2013 zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol...

Porušovateľ porušil základné právo sťažovateľky na spravodlivé prejednanie vecí podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru..., ďalej porušil zákaz diskriminácie podľa článku 14 Dohovoru... v spojení s článkom 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľke bolo prvostupňovým správnym orgánom - Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru P. dňa 30. 12. 2008 prvýkrát udelené povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania s dobou platnosti do 30. 12. 2009.

Dňa 15. 9. 2009 bolo sťažovateľke vyhovené v jej žiadosti o obnovenie povolenia na prechodný pobyt do 30. 12. 2010.

Dňa 29. 12. 2010 bolo sťažovateľke opätovne vyhovené v jej žiadosti o obnovenie povolenia na prechodný pobyt do 30. 12. 2011.

Dňa 30. 12. 2011 bola sťažovateľke zamietnutá jej žiadosť o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania v zmysle § 27 ods. 4 s poukázaním na § 26 ods. 2 písm. h) a § 27 ods. 6 ZoPC a súčasne bola sťažovateľke určená lehota na vycestovanie do 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia...

Z administratívneho spisu je zrejmé, že sťažovateľka ani pri podávaní prvej žiadosti o obnovenie prechodného pobytu a ani pri podávaní druhej žiadosti, nespĺňala podmienku ustanovenú podľa § 27 ods. 6 ZoPC. Prvostupňový správny orgán - Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru P. musel aj pri rozhodovaní o žiadostiach sťažovateľky o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na rok 2009 a 2010 postupovať podľa vtedy platného ustanovenia § 27 ods. 6 ZoCP a skúmať splnenie podmienok na strane sťažovateľky, a teda či je sťažovateľka schopná zo zdaneného príjmu z podnikania užiť sa, prípadne svoju rodinu. Z administratívneho spisu je zrejmé, že pri posudzovaní žiadostí sťažovateľky o obnovenie prechodného pobytu, sťažovateľka v oboch prípadoch nespĺňala podmienky uvedené v § 27 ods. 6 ZoPC a aj napriek tomu prvostupňový správny orgán jej žiadostiam vyhovel...

Krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie tak, že správne orgány rozhodli v skutkovo zhodnom prípade u sťažovateľky rozdielne, v rozpore so základnou zásadou materiálnej

rovnosti vyjadrenej v § 3 ods. 5 Správneho poriadku. Ako ďalej krajský súd uviedol, ak žalovaný správny orgán za skutkovo rovnakých okolností pri povoľovaní obnovenia prechodného pobytu u sťažovateľky za roky 2009, 2010 a za rok 2011 postupoval rozdielne a túto skutočnosť v napadnutom rozhodnutí neodôvodnil, je toto rozhodnutie nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Preto krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie...

Sťažovateľka počas prvostupňového súdneho konania pred Krajským súdom v P. poukázala na odlišné rozhodovania správnych orgánov v skutkovo podobných prípadoch. Sťažovateľka dokonca podala Podnet pre podanie protestu na Krajskú prokuratúru P...

V proteste prokurátorka poukázala na to, že žalovaný (aj prvostupňový aj odvolací správny orgán) v rovnakom čase o skutkovo podobných veciach rozhodli v rozpore s § 3 ods. 5 Správneho poriadku, keď dodržanie § 27 ods. 6 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov posudzovali rôzne (vo veci žiadosti A. K., štátna príslušnosť Bieloruská republika, o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na účel podnikania). Obdobne mali rozhodovať správne orgány aj u ďalších žiadateľov – S., ďalej U. D. (spoločník obchodnej spoločnosti D., s. r. o.), príslušník tretej krajiny, ktorému mal byť, podľa tvrdení sťažovateľky, udelený správnym orgánom prechodný a neskôr dokonca trvalý pobyt, aj keď nespĺňal podmienky ustanovené ZoPC (najmä § 27 ods. 6, pričom daňové priznanie malo byť v mínusových hodnotách).

Vyššie uvedené prípady sú prípadmi rozdielneho rozhodovania správnych orgánov v skutkovo zhodných prípadoch.

Základné právo sťažovateľky na spravodlivé prejednanie veci bolo porušené porušovateľom - Najvyšším súdom..., pretože v inom konaní pod sp. zn. 10 Sža/10/2013, súd tej istej inštalácie rozhodol v úplne identickej veci, za tých istých skutkových okolností odlišne, a teda v prospech žalobcu A. C., ktorý je manželom sťažovateľky. Jediný rozdiel medzi sťažovateľkou a A. C. je v mene, priezvisku, pohlaví. Ide o manželov, spoločníkov obchodnej spoločnosti B., s. r. o. s rovnakou majetkovou účasťou a konateľov s rovnakými právami a povinnosťami...

Rozhodnutie porušovateľa - Najvyššieho súdu... v prípade sťažovateľky je zásahom do princípu právnej istoty. Výsledok, ku ktorému došiel porušovateľ v prípade sťažovateľky,

je v rozpore s inými rozhodnutiami Najvyššieho súdu... (napr. sp. zn. 10 Sža/10/2013), podľa ktorých by sa dal očakávať úspech vo veci.

V tom istom skutkovo zhodnom prípade Najvyšší súd... sp. zn. 10 Sža/10/2013 tvrdí, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je správne. Tú istú situáciu u žalobcu A. C. s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 5 Správneho poriadku právne posúdil tak, že žalovaný správny orgán sa odlišnosťou rozhodnutí vôbec nezaoberal a taktiež právne zdôvodnil, že povinnosť náležite zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, vyplýva pre správny orgán ex offo - z úradnej povinnosti, a preto námietka žalovaného správneho orgánu, že žalobca A. C. vzniesol námietku rozdielnosti rozhodnutí až v žalobe a nie už v správnych konaniach, bola zamietnutá.

Ďalej toto rozhodnutie porušovateľa spôsobilo sťažovateľke značné problémy vo vzťahu k správne mu orgánu Oddeleniu cudzineckej polície Policajného zboru P. Dňa 19. 6. 2013 sa sťažovateľka spolu s manželom A. C. dostavila na správny orgán a správny orgán začal voči sťažovateľke konanie o administratívnom vyhostení, pretože sťažovateľka sa už v tom čase nachádzala podľa názoru správneho orgánu na území Slovenskej republiky neoprávnene. Konanie o administratívnom vyhostení sťažovateľky je vedené pod číslom PPZ-HCP-PO8-ZVC-4-004/2013. Sťažovateľka na vlastnej koži pocítila diskriminačné správanie sa príslušníkov správneho orgánu. Správny orgán vedel, že sťažovateľka je manželkou A. C. Správny orgán v ten deň (19. 6. 2013) už mal aj rozsudok Najvyššieho súdu... sp. zn. 10 Sža/10/2013 dňa 29. 4. 2013, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v P. zo dňa 18. 12. 2012, sp. zn. 11 Scud/4/2012 vo veci manžela sťažovateľky A. C. Sťažovateľka a najmä A. C. tento rozsudok nemali (ešte im nebol doručený), a preto nepoznali výsledok rozhodovania v jeho veci. Správny orgán poznal výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu... Správny orgán mal rozsudky aj v prípade sťažovateľky aj v prípade A. C. fyzicky v rukách, avšak tváril sa ako keby „odlišný“ rozsudok nemal ani to nedal najavo.

Sťažovateľke nepomohlo ani to, že správne mu orgánu ukázala doklad o podaní dovolania voči rozsudku vo veci sťažovateľky, sp. zn. 1 Sža/8/2013, ďalej samotné dovolanie s návrhom na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia.

Správny orgán to vôbec nezaujímal a začal konanie o administratívnom vyhostení a po šiestich hodinách (od 15,00 hod. do 21,00 hod.) strávených v neľudských podmienkach (v týždni, kedy boli tie najväčšie horúčavy) bez možnosti jedla, pitia, pohybu, rozhodol o

administratívnom vyhostení sťažovateľky. Toto konanie nie je právoplatne skončené. Tu chcem poukázať na iný prístup správneho orgánu k sťažovateľke, ktorá v čase, kedy jej bolo doručené rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu - Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície P..., a doručením sa toto rozhodnutie stalo právoplatným a vykonateľným, podala následne žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia na Krajský súd v P. spolu so žiadosťou o odloženie vykonateľnosti a v tom období od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu až do rozhodnutia krajského súdu o odložení vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, samému správnenému orgánu postačovalo na to, aby voči sťažovateľke nezačal konanie o administratívnom vyhostení, preukázanie dokladu o podaní žaloby na súd spolu so žalobou a žiadosťou o odklad vykonateľnosti rozhodnutia.

Podľa názoru sťažovateľky, takéto nejednotné rozhodovania v skutkovo identických veciach účastníkov, ktorí sú osobami blízkymi, rodinou, manželmi, sú výrazným negatívnym zásahom do tohto vzťahu a v rozpore s článkom 41 odsek 1 Ústavy...»

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

- „1. Základné právo na spravodlivé prejednanie veci v konaní 1 Sža/8/2013 porušené bolo.*
- 2. Základné právo zákazu diskriminácie v konaní 1 Sža/8/2013 porušené bolo.*
- 3. Zrušuje rozhodnutie 1 Sža/8/2013.*
- 4. Priznáva sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 €.*
- 5. Najvyšší súd... je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 331,12 € na účet právneho zástupcu.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy, ktorú poskytuje v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení čl. 125 až čl. 130 ústavy, má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých je sťažovateľ uplatňujúci ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpený advokátom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, a označenie, proti komu sťažnosť smeruje.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkino podanie neobsahuje najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci, a tiež petit sťažnosti nie je zosúladený s odôvodnením sťažnosti.

Návrh na rozhodnutie nie je vykonateľný, t. j. neobsahuje ďalšiu podstatnú náležitosť, a to presné a riadne označenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa tvrdenia sťažovateľky porušené [§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde] a sťažovateľka neuviedla jasne v petite, ani ktorým porušovateľom malo dôjsť k porušeniu práv zaručených dohovorom.

Ústavný súd zistil, že odôvodnenie sťažnosti sťažovateľky nie je zosúladené s petitom sťažnosti, pretože v petite nie je premietnuté namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 41 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky advokátom konštatuje, že sťažnosť také nedostatky náležitostí predpísaných ústavou a zákonom o ústavnom súde vykazuje, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní (obdobne napr. III. ÚS 604/08, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 584/2012, III. ÚS 571/2012).

Okrem toho ústavný súd zistil, že sťažovateľka podala 3. júna 2013 proti rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sža 8/2013 z 9. apríla 2013, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu, dovolanie (vyplýva to aj z jej sťažnosti na s. 6) a spis bol zaslaný na rozhodnutie najvyššiemu súdu 16. júla 2013 na rozhodnutie o dovolaní a právomoc konať a rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky proti namietanému rozhodnutiu v tomto prípade má najvyšší súd (vzhľadom na princíp subsidiarity), a nie ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2013